

Лекція 6.

Фінансові

послуги на ринку

ПОЗИК

План:

1. Кредитування юридичних осіб, як вид фінансової послуги.
2. Лізингові операції фінансових установ.
3. Факторингові послуги банківських установ.
4. Довірчі послуги фінансових установ.
5. Споживче кредитування.

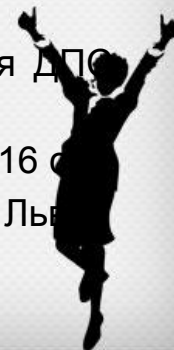
Ключові слова:

кредитні послуги, кредитні операції, види кредиту, іпотечний кредит, бланковий кредит, консорціумний кредит, овердрафт, форфейтинг, лізинг, лізинговий кредит, лізингодавець, лізингоодержувач, лізингові платежі, факторинг, факторинговий кредит, довірчі операції, довіритель, управитель, фронд фінансування будівництва, фонд операцій з нерухомістю, споживчий кредит.

Список використаних джерел:

- Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. // Відомості Верховної Ради України - 2012. - № 1.
- Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 р. // Відомості Верховної Ради України - 2011. - № 5-6.
- Закон України «Про кредитні спілки» від 20.12.2001 р. // Відомості Верховної Ради України - 2012. - № 15.
- Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати» від 19.06.2003 р. // Офіційний вісник України - 2013. - № 30.
- Закон України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» від 19.06.2003 р. // Офіційний вісник України - 2003. - № 52.
- Лагутін В. Д. Кредитування: теорія і практика: Навч. посібник. - К.: Знання, 2000. - 215 с.
- Маслоva С. О., Опалов О. А. Ринок фінансових послуг: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2006. - 192 с.
- Ходаківська В.П., Данілов О.Д. Ринок фінансових послуг: Навч. посібник - Ірпінь: Академія ДПО України, 2001. - 501 с.
- Ходаківська В. П., Беляєв В. В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика. - К.: ЦУЛ, 2002. - 616 с.
- Черкасова С. В., Руцишин Н. М. Ринок фінансових послуг: Навчально-методичний посібник. - Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2003. - 92 с.

1. Кредитування
юридичних осіб, як вид
фінансової послуги

Фінансові послуги на ринку позик надаються багатьма **оферентами**:

- банками,
- кредитними спілками,
- лізинговими,
- факторинговими компаніями,
- ломбардами,
- іншими фінансовими установами.

Основними *видами фінансових послуг*,
що реалізуються на ринку позик є:

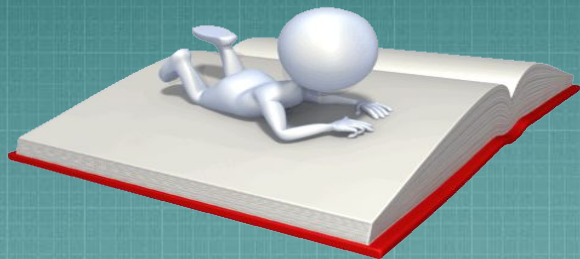
- кредитування,
- довірчі,
- гарантійні операції.

Надання кредитів суб'єктам господарювання вимагає додержання банком таких **умов:**

- 1.врахування кредитоспроможності позичальника, його фінансової стабільності, рентабельності та ліквідності;*
- 2.здійснення кредитування тільки тих видів діяльності позичальника, які передбачені його статутом;*
- 3.обов'язкової наявності у позичальника власного майна та часткового фінансування ним об'єкта, що кредитується, власним капіталом.*

Види банківських кредитів:

1. За строками користування:

- короткострокові до 1 року;
- середньострокові - до 3-х років;
- довгострокові - на термін понад 3 роки.

2. Залежно від наданого забезпечення:

- забезпечені заставою (майном, майновими правами, цінними паперами);
- гарантовані (іншими банками, майном третьої особи);
- з іншим забезпеченням (порука, свідоцтво страхової організації);
- незабезпечені (бланкові).

3. Залежно від ступеня кредитного ризику:

- стандартними;
- з підвищеним ризиком.

4. За методами надання розрізняють кредити банків, що надаються:

- у разовому порядку;
- відповідно до відкритої кредитної лінії;
- відповідно до заздалегідь обумовленої дати надання.

5. Залежно від обраного методу погашення суб'єкти господарювання можуть погашати банківські кредити:

- водночас;
- у розстрочку;
- достроково (за вимогою кредитора або за заявою позичальника);
- з регресією платежів;
- після закінчення обумовленого періоду.

У банківській практиці можуть бути використані такі форми кредиту для суб'єктів господарювання:

- ✓ іпотечний,
- ✓ лізинговий,
- ✓ факторинговий,
- ✓ бланковий,
- ✓ консорціумний тощо.

2. Лізингові операції **фінансових установ**

Лізинг

являє собою підприємницьку діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових ресурсів і полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений строк лізингоодержувачу майна, що є власністю лізингодавця або набивається ніш у власність за дорученням, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів.

Рис. 1. Механізм реалізації лізингової послуги

1. подання заяви на одержання лізингового кредиту;
2. вивчення ринку основних фондів та вибір виробника (постачальника) об'єкта лізингу;
3. одержання банківського кредиту (у випадку нестачі кредитних ресурсів);
4. укладення трьохсторонньої лізингової угоди;
5. оплата вартості об'єкта лізингової угоди;
6. поставка об'єкта угоди;
7. сплата регулярних лізингових платежів.

Особливості реалізації лізингових угод та складу їх учасників зумовлюють поділ лізингу на такі форми: *зворотний, пайовий та міжнародний*.

- **Зворотний лізинг** - це лізингова угода, що передбачає набуття лізингодавцем майна у власника і передачу цього майна йому у лізинг.
- **Пайовий лізинг** забезпечує здійснення лізингу на основі укладення багатостороннього договору та залучення декількох кредиторів, які інвестують свої кошти в об'єкт лізингу.
- При **міжнародному лізингу** одна із сторін лізингової угоди є нерезидентом.

Лізингові платежі включають наступні елементи:

- суму, що відшкодовує частину вартості об'єкта лізингу, що амортизується за строк, за який вноситься лізинговий платіж;
- суму, що сплачується як процент за залучений кредит для придбання майна за договором лізингу;
- комісійну винагороду лізингодавцю за отримане у лізинг майно;
- відшкодування страхових платежів, якщо об'єкт лізингової угоди є застрахованим лізингодавцем;
- інші витрати лізингодавця, що передбачені договором лізингу.

3. Факторингові послуги банківських установ

Факторинг

це купівля банком або спеціалізованою факторинговою компанією грошових вимог постачальника до покупця та їх інкасація за певну винагороду.

Рис. 2. Механізм реалізації факторингової послуги

1 етап: банк - фактор укладає з підприємством (клієнтом) договір про надання факторингових послуг;

2 етап: клієнт відвантажує товари, виконує роботи або надає послуги боржнику з відстрочкою оплати;

3 етап: клієнт передає банку документи, що засвідчують факт відвантаження товарів, виконання робіт або надання послуг;

4 етап: банк купує у клієнта боргові зобов'язання його контрагента з негайною оплатою 60 - 90 % вартості;

5 етап: боржник розраховується з банком за отримані товари, виконані роботи або надані послуги на підставі одержання письмового повідомлення про відступлення права грошової вимоги факторові;

6 етап: банк здійснює доплату частини зобов'язань клієнта, що залишається після утримання процентів за факторинговий кредит і комісійної винагороди на свою користь.

Вартість факторингових послуг включає в себе такі елементи:

- *комісійну винагороду банку;*
- *плату за наданий кредит, розмір якої визначається в процентах від суми грошових коштів, наданих банком клієнту за період між достроковим одержанням боргу і датою інкасування вимог.*

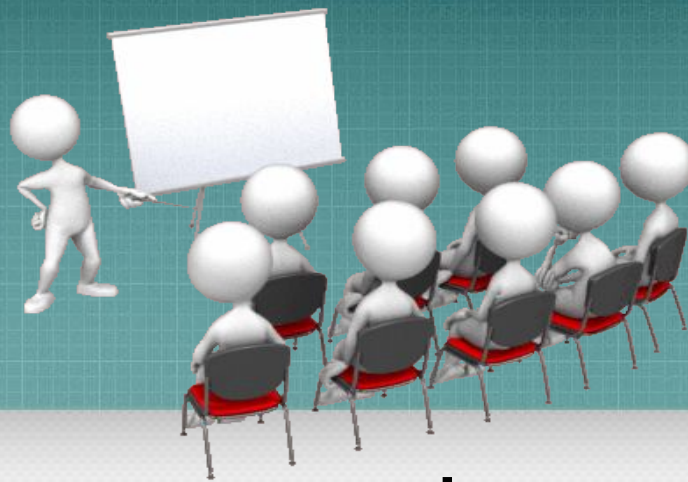
4. Довірчі послуги **фінансових установ**

Довірчі операції фінансових установ полягають у здійсненні управління власністю іншої особи (майном, грошима, цінними паперами, майновими правами) на користь клієнта.

Оферентами довірчих послуг в Україні виступають банківські установи, довірчі товариства та інші небанківські фінансові установи, які виконують функції управителів (розпорядників майна).

Комісійна винагорода може виплачуватись у таких формах:

- щорічний внесок із суми довіреного майна;
- одноразовий внесок після закінчення терміну угоди;
- щорічні відрахування частини доходу від довіреного майна.

5. Споживче кредитування

Відповідно до українського законодавства, **споживчий кредит** є кредитом, який надається фізичним особам - резидентам України на придбання споживчих товарів та послуг.

Основними видами банківських споживчих кредитів є:

- кредити на придбання складно побутової техніки;
- кредити на придбання автомобілів;
- кредити на освіту;
- кредити на лікування;
- кредити на святкування сімейних свят;
- кредити на купівлю житла на первинному ринку;
- кредити на придбання житла на вторинному ринку, кредити на будівництво житла тощо.

Для одержання споживчого кредиту позичальник надає кредитній установі такі документи: заяву, паспорт, довідку про присвоєння ідентифікаційного номера, довідку з місця праці про розмір доходу за останні 6 місяців, інші документи, що підтверджують платоспроможність позичальника та забезпечення кредиту (гарантію, договір страхування або застави).

Самостійна робота №9

- *Розвиток факторингу в Україні.*

Дякую за увагу!!!

